

РЕШЕНИЕ

№ 1691

гр. София, 30.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 64 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА

при участието на секретаря ПЕТЯ ЦВ. СЛАВОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА Гражданско дело № 20221110101457 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.124 ГПК.

„Застрахователно акционерно дружество ОЗК – Застраховане“ АД е предявило срещу „ЗАД Алианц България“ АД искове по чл.411 КЗ и чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата от 523,64 лева (след допуснато увеличение на размера на иска) – непогасен остатък от вземане за платено застрахователно обезщетение за щети върху автобус марка „МАН“ с ДК № СВ*АК, настъпили при ПТП от 08.08.2019г. в гр. София, на бул. „Михай Еминеску“ – пътен възел с бул. „Цариградско шосе“, по вина водач на МПС, чийто застраховател по риска „Гражданска отговорност“ към датата на събитието е ответникът, ведно със законната лихва от дата на подаване на исковата молба (12.01.2022г.) до окончателното плащане и за сумата от 82,77 лева (след допуснато увеличение на размера на иска) – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 22.02.2020г. – 11.01.2022г.

Ищецът твърди, че в качеството си на застраховател по имуществена застраховка платил застрахователно обезщетение за щети върху автомобил, причинени при ПТП по вина на водач на МПС, чийто застраховател по риска „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към датата на събитието е ответникът. По извънсъдебно предявена претенция ответникът погасил само част от дължимото вземане, формирано като сбор от платеното застрахователно обезщетение и разноски по определянето му. Ищецът претендира непогасения остатък от дължимото вземане и обезщетение за забава в размер на законната лихва върху непогасения остатък от главното вземане.

Ответникът е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който оспорва предявения иск по основание и размер. Сочи, че чрез прихващане на задължения в общ размер на 1846,28 лева е погасил част от изплатеното от ищеца застрахователно обезщетение в размер на 2393,44 лева, като поддържа, че с това е изпълнил задължението си за репарирание на вредите. Не оспорва наличието на валидно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ между него и водача на л. а. „Б“ с ДК № СВ*НМ. Оспорва твърдения механизъм на ПТП. Оспорва твърдението, че изключителна вина за застрахователното събитие има водачът на л. а. „Б“. В условията на евентуалност прави възражение за съпричиняване поради управление на автобус марка „МАН“ с ДК № СВ*АК със скорост, несъобразена с пътната обстановка. Оспорва размера на изплатеното застрахователно обезщетение като завишено с оглед действителния размер на

причинените вреди.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е направил възражение за прихващане с вземане в размер на 675,25 лева, представляващо непогасена част от вземане за платено от ответника застрахователно обезщетение за щети на товарен автомобил марка „М*“ с рег. № ТХ *АМ, обект на сключен при ответника договор по застраховка „каско“, настъпили вследствие на ПТП от 27.05.2016г. в гр. Русе, причинено по вина на водач на МПС марка „ДАФ“ с рег. № Н*ВН, чийто застраховател по риска „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към датата на събитието е ищецът.

С писмено становище от 11.11.2022г. ищецът е оспорил възражението за прихващане, като оспорва наличието на причинно – следствена връзка между всички увреждания върху товарен автомобил марка „М*“ с рег. № ТХ *АМ и твърдяното събитие. Позовава се на изтекла погасителна давност на вземането, с което се цели прихващане предвид датата на плащане на застрахователното обезщетение – 02.06.2016г.

Софийски районен съд, като взе предвид предявения иск, възраженията срещу него и доказателствата по делото, намира следното:

По иска по чл.411 КЗ:

В тежест на ищеца е да докаже, че в качеството си на застраховател по имуществена застраховка е платил застрахователно обезщетение в твърдения размер за щети, които са предизвикани по вина на водач на МПС, чийто застраховател по риска „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към датата на събитието е ответникът и действителният размер на причинените вреди.

В тежест на ответника е да докаже възражението си, че водачът на автобус „МАН“ с ДКН № СВ*АК е управлявал автомобила с превишена/несъобразена скорост, с което допринесъл за настъпване на процесното събитие.

Съдът приема за установено, че на 08.08.2019г. водачът на л.а. „Б*“ с рег. № СВ * НМ при включване в движението от бул. „Цариградско шосе“ към бул. „Михай Еминеску“ не е съобразил местоположението на спрелия на бул. „М. Еминеску“ автобус „МАН“ с ДКН № СВ*АК, като с предна габаритна част на автомобила ударил в предната габаритна част автобуса.

Горните изводи съдът основава на показанията на двамата разпитани като свидетели водачи на МПС – участници в произшествието. Свидетелят И. И., който към датата на произшествието е управлявал автобус „МАН“ с ДКН № СВ*АК, посочва, че работи като шофьор в градския транспорт. Спомня си за произшествие с водач на „*“. Инцидентът настъпил, докато автобусът бил спрял при изчакване на разрешителен сигнал на светофара на Румънското посолство. В същия момент друг автомобил, пътуващ от бул. „Цариградско шосе“, не спрял и се ударил в автобуса. Ударът върху автобуса бил върху предна дясна част, а върху другия автомобил пораженията били върху ляв калник. Другият водач признал вината си за настъпване на инцидента. На пътното платно, на което настъпил инцидентът, имало платно за включване в движението от пътуващите от бул. „Цариградско шосе“, но другият водач не могъл да направи завоя. За произшествието водачите съставили протокол за ПТП.

Разпитан като свидетел другият водач – В. Р., съобщава, че през 2019г. е претърпял ПТП при управлението на л.а. „Б*“ с рег. № СВ * НМ, като произшествието е настъпило по време на движение от бул. „Цариградско шосе“ към Румънското посолство. При управление на автомобила свидетелят се ударил в автобус, който бил спрял в лентата за зав.е надясно. Намерението на свидетеля било да се включи в лентата за направо. За съобщеното събитие двамата водачи съставили протокол за ПТП.

Съдът кредитира показанията на свидетелите относно съобщения от тях механизъм на събитието, като същите са последователни и взаимно се допълват. Съобщеното от свидетелите се подкрепя и от отразеното в приетия като доказателство двустранен констативен протокол за ПТП. Макар двустранният констативен протокол да не ползва с обвързваща съда материална доказателствена сила относно отразените в него обстоятелства, като по същество обективира съгласуваните изявления на участниците в ПТП относно причините за произшествието, съставен при предвидените в закона предпоставки (липса на спор между участниците в ПТП относно обстоятелствата, свързани с него и при причинени само материални щети, - арг. чл.5, ал.1 от

Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г., вр. чл.125а, ал.2 ЗДвП), то отразеното в него съответства на останалите доказателства – заключение на вещото лице, прието без възражение от страните, което се кредитира от съда, и свидетелски показания.

Предвид установеното от фактическа страна съдът приема, че водачът на л.а. „Б*” с рег. № СВ * НМ е допуснал нарушение на нормата на чл.25, ал.1 ЗДвП, с което е предизвикал настъпване на произшествието. Не се твърдят и не се установяват обстоятелства, които да оборват презумпцията за вина съгласно чл.45, ал.2 ЗЗД. Следва да се отбележи и че с извършеното частично погасяване на процесната претенция ответникът извънсъдебно е признал настъпване на елементите от фактическия състав на търсената отговорност по чл.411 КЗ, сред които е и виновно противоправно поведение на водача на л.а. „Б*” с рег. № СВ * НМ, което признание в случая се подкрепя от останалите събрани по делото доказателства (арг. чл.175 ГПК).

Безспорно се доказва по делото, че към момента на произшествието водачът на автобус „МАН“ с ДКН № СВ*АК е бил спрял, поради което недоказано е възражение за съпричиняване, обосновано с управление на посоченото превозно средство с превишена/несъобразена скорост. При това възражението по чл.51 ,ал.2 ЗЗД е неоснователно.

Няма спор по делото, че към датата на събитието застраховател по риска „Гражданска отговорност“ на л.а. „Б*” с рег. № СВ * НМ е ответникът.

Не се спори и за това, че към датата на произшествието автобус „МАН“ с ДКН № СВ*АК е бил обект на сключен при ищеца договор по застраховка „каска“ по застрахователна полица № *283, както и че процесното събитие – ПТП, е покрит по застраховката риск.

Страните не спорят, а и от събраните доказателства се установява, че по повод щета, образувана във връзка с процесното събитие автобус „МАН“ с ДКН № СВ*АК е бил отресториран за сметка на ищеца за сумата от 2393,44 лева.

С плащането на застрахователното обезщетение, респ. с възстановяване на вредите в натура (чл.406 КЗ), застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на причинителя на вредата - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне - чл.411 КЗ.

Обемът на отговорността по чл.411 КЗ включва платеното застрахователно обезщетение и ликвидационните разноски. Отговорността на ответника на претендираното основание не може да надвишава застрахователната сума (чл.386, ал.1 КЗ) и действителната стойност на вредата (чл.386, ал.2 КЗ). Разпоредбата на чл.386, ал.2 КЗ предвижда, че обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие - действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество (чл.400, ал.1 КЗ), съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото в същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка (чл.400, ал.2 КЗ).

За установяване на стойността, необходима за възстановяване на вредите към датата на събитието, по делото е изслушано заключение по съдебно – автотехническа експертиза, прието без възражения, което се кредитира от съда. Вещото лице е възприело вида и степента на уврежданията по автомобила, посочени в опис – заключението на ищеца по процесната щета, като е дало заключение, че същите са в причинна връзка с процесното събитие. Според заключението на вещото лице стойността на ремонтно – възстановителните работи за отстраняване на щетите, нанесени вследствие на процесното събитие върху автобус „МАН“ с ДКН № СВ*АК по средни пазарни цени към датата на събитието, възлиза на сумата от 2354,92 лева. При недоказаното възражение за съпричиняване няма основание за намаляване на размера на обезщетението на основание чл.51, ал.2 ГПК.

От горното следва, че в полза на ищеца спрямо ответника е възникнало вземане по процесната щета в размер на 2369,92 лева - дължимото застрахователно обезщетение заедно с ликвидационни разноски от 15 лева, чийто размер съдът намира за обичаен и определен от съда съгласно чл.162 ГПК). Не е спорно, че по извънсъдебно предявената претенция вземането е погасено в размер на 1846,28 лева. При това непогасеният остатък от процесното вземане се равнява на 523,64 лева.

По иска по чл.86, ал.1 ЗЗД :

Съгласно нормата на чл.412 ал.3 КЗ застрахователят по застраховка "Гражданска отговорност" изпада в забава за плащане на задължението по чл.411 КЗ след изтичане на 30 дни от получаване на покана, ведно с прилагане на доказателствата, удостоверяващи фактите, на които се основава претендираното вземане.

Получаването на покана от ответника на 22.01.2020г. съгласно чл.412, ал.1 КЗ не е спорно и то следва от събраните доказателства (писмо с регресни претенции заведен при ответника вх. № 310-03-247/22.01.2020г. – л.52 от делото). От това следва, че за процесния период се дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва и то възлиза на сумата от 100,36 лева, който размер съдът определя на основание чл.162 ГПК и съгласно чл.86, ал.2, вр. ПМС № 426/18.12.2014г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения.

По възражението за прихващане :

В тежест на ответника е да докаже, че в качеството си на застраховател по имуществена застраховка е платил застрахователно обезщетение в твърдения размер за щети, които са предизвикани по вина на водач на МПС, чийто застраховател по риска „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към датата на събитието е ищецът и действителния размер на причинените вреди.

Съдът приема за установено, че на 27.05.2016г. в гр. Русе на бул. „Христо Ботев“ на бензиностанция „ОМВ“ водачът на МПС „ДАФ“ с рег. № Н * ВН с прикачено към него ремарке е предприел маневра за движение на заден ход, без да се убеди, че пътят за превозното средство е свободен, в резултат на което е ударил паркираното зад него МПС „М***“ модел „3***“ с рег. № ТХ * АМ.

Горните изводи се основават на показанията на разпитания като свидетел водач на МПС „М***“ модел „3***“ с рег. № ТХ * АМ – И. Й.. Свидетелят съобщава, че се занимава с разнос на сладолед „Изида“ и на 27.05.2016г. управляваният от него автомобил бил увреден. Към момента на произшествието спрял управлявания от него автомобил на бензиностанция „ОМВ“. Свидетелят паркирал управлявания от него автомобил зад товарен автомобил, като разстоянието между двата автомобила било около 1,5 – 2 метра и автомобилът бил спрял, така че да бъде възприет от водача на товарния автомобил при потегляне на последния. След това свидетелят влезнал в бензиностанцията по служебен въпрос. При потегляне водачът на товарния автомобил не погледнал в дясното огледало и ударил спрения зад него автомобил, който бил паркиран от свидетеля. За произшествието била уведомена полицията, като на място пристигнал полицейски екип и съставил протокол за ПТП. На другия водач бил издаден фиш.

Съдът кредитира така дадените свидетелски показания, като напълно съответстват на приетия като доказателство по делото протокол за ПТП от 27.05.2016г., съставен на основание чл.2, ал.1, т.2 от Наредба № Из-41 от 12.01.2009г. след посещение на полицейски орган. Макар посоченият протокол да не се ползва с обвързваща съда доказателствена сила относно отразения механизъм на ПТП, доколкото полицейският орган пряко не е възприел настъпване на събитието (арг. от противното от нормата чл.179, ал.1 ГПК), то в протокола са отразени други обстоятелства, пряко възприети от длъжностното лице при пристигане на местопроизшествието като участници, видими щети по автомобилите и др., като относно посочените обстоятелства протоколът за ПТП се ползва с обвързваща съда материална доказателствена сила и същите са от значение за установяване на поведението на участниците и причините за пътния инцидент. Направените изводи се потвърждават и от заключението на вещното лице по съдебно – автотехническата експертиза.

Предвид установеното от фактическа страна съдът приема, че водачът на МПС „ДАФ“ с рег. № Н * ВН е допуснал нарушение на нормата на чл.40, ал.1 ЗДвП, с което е предизвикал настъпване на произшествието. Не се твърдят и не се установяват обстоятелства, които да оборват презумпцията за вина съгласно чл.45, ал.2 ЗЗД.

Няма спор по делото, че към датата на събитието застраховател по риска „Гражданска отговорност“ на МПС „ДАФ“ с рег. № Н * ВН е ищецът.

Не се спори и за това, че към датата на произшествието МПС „М***“ модел „3***“ с рег. № ТХ * АМ е бил обект на сключен при ответника договор по застраховка „каско“ по застрахователна

полица № 16-0300/240/5000122, както и че процесното събитие – ПТП, е покрит по застраховката риск.

От заключението по съдебно – автотехническата експертиза се установява, че щетите вследствие на процесното събитие към датата на произшествието възлизат на сумата от 1550,66 лева.

От заключението по съдебно – счетоводната експертиза, което се кредитира от съда, се установява, че по повод процесната щета ответникът е платил застрахователно обезщетение в размер на 1293,38 лева, като по отправена извънсъдебна претенция за плащане на вземане в общ размер от 1308,38 лева (платено обезщетение + 15 лева за ликвидационни разноски) ищецът е погасил сума в общ размер от 875,88 лева и така непогасеният остатък от задължението се равнява на 432,50 лева.

От горното следва, че в полза на ответника срещу ищеца е налице неплатено вземане в размер на 432,50 лева.

Неоснователно е възражението за изтекла погасителна давност на вземането, с което се цели прихващане, защото в случая прихващането е могло да се извърши преди изтичане на давността – чл.103, ал.2 ЗЗД, чл.104, ал.2 ЗЗД, вр. т.1 от Тълкувателно решение № 2/2020г. по тълк.д. № 2/2020г. на ОСГТК на ВКС. Изискуемостта на вземането, с което се цели прихващане, е настъпила с плащане на застрахователното обезщетение на 02.06.2016г. (л.96 от делото), а задължението на прихващания е било изпълняемо на 21.02.2020г. Поради обратното действие на погасителния ефект на прихващането (чл.104, ал.2 ЗЗД) е без значение кога е настъпила ликвидността на вземанията – в този смисъл е и т.1 от Тълкувателно решение № 2/2020г. по тълк.д. № 2/2020г. на ОСГТК на ВКС. При това компенсацията между двете вземания е можела да се извърши на 21.02.2020г., когато приложимата обща 5 - годишна давност (чл.110 ЗЗД) по отношение на вземането в размер на 432,50 лева не е изтекла.

От горното следва, че искът за главницата следва да се уважи до сумата от 91,14 лева и да се отхвърли за разликата до пълния предявен размер като погасен чрез прихващане с вземане в размер на 432,50 лева.

Искът за акцесорното вземане предвид диспозитивното начало (чл.6, ал.2 ГПК) следва да се уважи в предявения размер.

По разноските:

Съразмерно с уважената част от исковете от разноски в общ размер от 1085 лева съгласно списък по чл.80 ГПК, за извършването на които са представени доказателства, на ищеца се следват разноски в размер на 311,16 лева. Неоснователно е възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ищеца, платено в размер на 480 лева. В случая минималният размер на възнаграждението е 400 лева (чл.7, ал.2, т.1 НМРАВ), като в случая делото не е с ниска правна и фактическа сложност предвид включването в предмета на делото и на възражение за прихващане.

Ответникът е направил разноски в общ размер от 875 лева, сред които и 360 лева с ДДС – адвокатско възнаграждение по предявения иск и 360 лева с ДДС – адвокатско възнаграждение по възражението за прихващане, за извършването на които разноски са представени доказателства. Ищецът е направил възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. В случая общо платеното от ответника възнаграждение за един адвокат е 720 лева (2x360). Към момента на извършеното плащане минималният размер на възнаграждението с ДДС е 360 лева – чл.7, ал.2, т.1, ред. преди изм бр ДВ 88 от 2022г. НМРАВ, вр. пар.2а ДР на НМРАВ. Съдът приема, че разноските за адвокатски хонорар следва да се намалят до 550 лева, което е с около 50 % завишение над минималния размер и което завишение е оправдано с оглед въвеждане в предмета на спора на възражение за прихващане. Относно възражението за прихващане обаче не се дължи отделно възнаграждение, защото то е средство за защита, а не самостоятелен иск. При това на основание чл.78, ал.5 ГПК разходите за адв. възнаграждение на ответника следва да се намалят до 550 лева. Така от окончателния размер на разноските на ищеца от 705 лева съразмерно с отхвърлената част от исковете на ответника следва да се присъди сумата от 502,82 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗАД Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление : гр. София, ул. „Сребърна“ № 16 да плати на “Застрахователно акционерно дружество ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. “Света София” № 7, ет.5 на основание чл.411 КЗ и чл.86, ал.1 ЗЗД сумата от 91,14 лева - непогасен остатък от вземане за платено застрахователно обезщетение за щети върху автобус марка „МАН“ с ДК № СВ*АК, настъпили при ПТП от 08.08.2019 г. в гр. София, на бул. „Михай Еминеску“ – пътен възел с бул. „Цариградско шосе“, по вина водач на МПС, чийто застраховател по риска „Гражданска отговорност“ към датата на събитието е ответникът, ведно със законната лихва от дата на подаване на исковата молба (12.01.2022г.) до окончателното плащане и сумата от 82,77 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 22.02.2020г. – 11.01.2022г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл.411 КЗ за разликата над 91,14 лева до пълния предявен размер от 523,64 лева, т.е. за сумата от 432,50 лева като **ПОГАСЕН ЧРЕЗ ПРИХВАЩАНЕ** с вземане в размер на 432,50 лева, представляващо непогасен остатък от платено от ответника застрахователно обезщетение за щети върху товарен автомобил марка „М*“ с рег. № ТХ *АМ, обект на сключен при ответника договор „каско“, настъпили вследствие на ПТП от 27.05.2016 г. в гр. Русе, причинено виновно от водача на моторно превозно средство марка „ДАФ“ с рег. № Н*ВН, чийто застраховател по риска „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към датата на събитието е ищецът.

ОСЪЖДА „ЗАД Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление : гр. София, ул. „Сребърна“ № 16 да плати на “Застрахователно акционерно дружество ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. “Света София” № 7, ет.5, на основание чл.78, ал.1 ГПК сумата от 311,16 лева – разноски.

ОСЪЖДА “Застрахователно акционерно дружество ОЗК - Застраховане” АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. “Света София” № 7, ет.5 да плати на „ЗАД Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление : гр. София, ул. „Сребърна“ № 16, на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата от 502,82 лева – разноски.

Присъдените в полза на ищеца суми могат да бъдат внесени по следната банкова сметка : IBAN : BG52 SOMB 9130 1032 5939 09 при „Общинска банка“ АД – кл. Врабча с титуляр “Застрахователно акционерно дружество ОЗК - Застраховане” АД.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____